

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om mikromobilitet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om transportservice, vägtrafiklagen, fordonslagen och lagen om flyttning av fordon ändras.

Propositionen hänför sig till helheten Nyckeln till tillväxt i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering. I enlighet med regeringsprogrammet är syftet med propositionen att införa lagstiftning som styr mikromobiliteten (bland annat elsparkcyklar) samt att ge städerna och kommunerna verktyg för hantering av mikromobiliteten. Enligt regeringsprogrammet ställer regeringen som mål för förbättringen av trafiksäkerheten att inga dödsfall ska ske i trafiken i Finland år 2050. Syftet med propositionen är att förbättra trafiksäkerheten.

Det föreslås att det till lagen om transportservice fogas nya bestämmelser av mikromobilitets-tillstånd och beviljande av tillståndet. Målet är att städerna och kommunerna ska ges bättre verktyg än tidigare för hantering av mikromobiliteten.

Enligt förslaget ska det till vägtrafiklagen fogas ett nytt vägmärke avsett för reglering av lätta elfordon och en ny vägmarkering. Syftet är att förbättra städernas och kommunernas medel för reglering av mikromobiliteten. I vägtrafiklagen föreslås också bestämmelser om en promillegräns för framförande av lätta elfordon och motoriserade cyklar och om övervakning av iakttagandet av den samt om påföljder. Målet är att förbättra trafiksäkerheten genom att minska körning i berusat tillstånd och trafikolyckor som orsakas av körning i berusat tillstånd.

Det föreslås att tillämpningsområdet för fordonslagen ändras så att alla elfordon vars högsta konstruktiva hastighet är 7–25 kilometer i timmen i fortsättningen ska betraktas som lätta elfordon. Avsikten är att trafikreglerna för cyklisterna i fortsättningen ska tillämpas på alla fordon och förflytningshjälpmedel av elsparkcykelmodell.

Lagarna avses träda i kraft den 1 maj 2025.

1.

Lag

om ändring av lagen om transportservice

I enlighet med riksdagens beslut införs en ny 2 a kapitel i lagen om transportservice (320/2017) som följer:

2 a kap.

Tillhandahållande av mikromobilitetstjänster

18 b §

Mikromobilitetstillstånd

Yrkesmässig uthyrning av samutnyttjande i 28 § 1 mom. eller 29 § i fordonslagen avsedda fordon eller motoriserade cyklar inom ett område som förvaltas av kommunen förutsätter att tjänsteleverantören har ett giltigt mikromobilitetstillstånd.

Tillstånd enligt 1 mom. behövs dock inte om en kommun hyr ut i 1 mom. avsedda fordon inom ett område som den förvaltar. I kommunens uthyrningsverksamhet ska de villkor för mikromobilitetstillstånd iakttas som uppställts för tryggnad av trafiksäkerheten och tillgängligheten och som gäller inom det område som förvaltas av kommunen.

Tillsyn över iakttagandet av villkoren för ett mikromobilitetstillstånd utövas av den kommun som har beviljat tjänsteleverantören mikromobilitetstillstånd.

18 c §

Ansökan om mikromobilitetstillstånd

Till en ansökan om mikromobilitetstillstånd ska fogas

- 1) tjänsteleverantörens namn och kontaktuppgifter,
- 2) uppgift om typ och maximiantal i fråga om de fordon som hyrs ut,
- 3) uppgift om verksamhetsområdet i kommunen, och
- 4) den tidpunkt då verksamheten ska inledas.

Om det sker ändringar i de uppgifter som avses i 1 mom. 1 punkten, ska den kommun som beviljat mikromobilitetstillståndet utan dröjsmål underrättas om ändringarna.

18 d §

Beviljande av mikromobilitetstillstånd

Mikromobilitetstillstånd beviljas av den kommun som förvaltar det område där tjänsteleverantören hyr ut fordon. Kommunen ska avgöra en ansökan om tillstånd utan dröjsmål. Tillstånd beviljas för högst för fem år i sänder och det gäller inom det område som förvaltas av den kommun som beviljat tillståndet.

Kommunen kan besluta att inte bevilja en sökande mikromobilitetstillstånd, om kommunen med stöd av 18 f § har återkallat sökandens mikromobilitetstillstånd under det senaste året.

Den kommunala tillståndsmyndigheten kan ta ut en avgift för behandlingen av ansökan om mikromobilitetstillstånd. Den avgift som kommunen tar ut kan motsvara högst kommunens totala kostnader för behandlingen av tillståndsansökan.

18 e §

Villkor för mikromobilitetstillstånd

Kommunen kan förena ett mikromobilitetstillstånd med villkor som gäller användningen av och antalet fordon och som behövs med tanke på trafiksäkerheten, tillgängligheten eller vägunderhållet.

Kommunen kan under giltighetstiden för ett mikromobilitetstillstånd ändra tillståndsvillkoren eller ställa nya tillståndsvillkor, om ändringarna är nödvändiga med tanke på trafiksäkerheten, tillgängligheten eller vägunderhållet.

Kommunen kan som villkor för ett mikromobilitetstillstånd ställa att anonymiserade uppgifter om användningen av fordon ska förmedlas till kommunen för övervakning av att tillståndsvillkoren iakttas.

18 f §

Återkallande av mikromobilitetstillstånd

Om tillståndshavaren inte iaktar villkoren för mikromobilitetstillståndet, kan kommunen ge tillståndshavaren en anmärkning eller uppmaning att avhjälpa observerade brister inom utsatt tid. Om uppmaningen inte iakttas och bristen ska anses vara väsentlig, kan kommunen återkalla mikromobilitetstillståndet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras 1 kap. 2 § 1 mom. 3 punkten, 3 kap. 52 § 2 mom., 6 kap. 164 §, 6 kap. 174 § 2 mom. och 7 kap. 183 § i vägtrafiklagen (729/2018), sådana som 3 kap. 52 § 2 mom. i lag 496/2023 och 6 kap. 164 § i lag 1040/2020 lyder, samt läggs till ett nytt 17 a § i 3 kap., nya 183 a och 183 b § i 7 kap. samt punkterna 3.8 H12.14 och H27 i bilaga 3 och punkten 4.3 M20 i bilaga 4 som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

3) *gående* den som rör sig till fots eller på skidor, skridskor eller motsvarande redskap, den som använder en sparkstötting, en barnvagn, ett lekfordon, en rullstol, ett förflyttningshjälpmedel som stöder eller ersätter förflyttning till fots eller motsvarande eller den som leder en cykel, en motoriserad cykel, ett lätt elfordon eller en moped,

17 a §

Trafikfylleri med elmotorfordon

En motoriserad cykel eller ett lätt elfordon får inte framföras om alkoholhalten i förarens blod under eller efter färden är 0,5 promille eller mer eller om föraren då har 0,22 milligram eller mer alkohol per liter i sin utandningsluft.

En motoriserad cykel eller ett lätt elfordon får inte framföras om en verksam beståndsdel i narkotika eller en ämnesomsättningsprodukt från den finns i förarens blod under eller efter färden. Bestämmelsen i detta moment tillämpas dock inte, om beståndsdelen eller ämnesomsättningsprodukten härrör från ett läkemedelspreparat som föraren har haft rätt att använda.

52 §

Körning med vissa lätta elfordon

Sådana lätta automatiserade fordon för godstransport som avses i 29 a § i fordonslagen får köras även på en gångbana. Då ska gående lämnas fri passage. När ett fordon körs på en gångbana ska särskild försiktighet iakttas, och fordonets hastighet ska anpassas så att den inte medför fara eller olägenhet för fotgängare.

164 §

Förseelser av förare av motorlösa fordon och djurförare

En cyklist eller förare av något annat motorlöst fordon och en vägtrafikanter som avses i 53 § 2 mom. kan för uppsåtliga eller av oaktsamhet begången överträdelse av lagen påföras en avgift för trafikförseelse på 60 euro, om han eller hon underlåter att iaktta

En förare av en motoriserad cykel eller ett lätt elfordon kan för en uppsåtlig överträdelse av bestämmelserna i 17 a § påföras en avgift för trafikförseelse på 200 euro.

174 §

Delgivning av beslut om avgift för trafikförseelse

Ett beslut om avgift för trafikförseelse får trots 1 mom. delges genom vanlig delgivning enligt 59 § i förvaltningslagen om identiteten på den som gjort sig skyldig till trafikförseelsen omedelbart har kunnat fastställas. Beslutet ska då sändas utan dröjsmål och senast inom två veckor från dagen för förseelsen.

183 §

Hindrande av körning på grund av berusning

Om det vid ett prov som utförs i syfte att konstatera alkoholförtäring konstateras att en förare av en cykel, en motoriserad cykel eller ett lätt elfordon har förtärt alkohol, men det på basis av provresultatet inte finns sannolika skäl att misstänka att föraren har överträtt bestämmelserna i 17 a § och berusningen klart påverkar förarens körförmåga, får en polisman, gränsbevakningsman eller tullman förbjuda och vid behov hindra föraren att framföra cykeln, den motoriserade cykeln eller det lätta elfordonet till dess att det inte längre finns någon konstaterbar mängd alkohol i förarens kropp.

183 a §

Prov för att konstatera alkoholförtäring eller intag av andra berusningsmedel

En polisman, gränsbevakningsman eller tullman kan ålägga föraren av en cykel, en motoriserad cykel eller ett lätt elfordon att genomgå ett prov för att det ska kunna konstateras om han eller hon eventuellt har förtärt alkohol eller intagit något annat berusningsmedel. Provet ska göras på ett sådant sätt och med en sådan metod att provtagningen inte medför onödig eller oskälig olägenhet för den som undersöks.

183 b §

Kroppsbesiktning

Om det finns sannolika skäl att misstänka att föraren av en motoriserad cykel eller ett lätt elfordon har överträtt bestämmelserna i 17 a §, får föraren underkastas kroppsbesiktning för att ett tillförlitligt provresultat ska fås eller på grund av att personen har vägrat genomgå provet. Kroppsbesiktningen kan omfatta prov med precisionsalkometer eller blodprov.

Beslutet att förrätta kroppsbesiktning fattas av en polisman eller en anhållningsberättigad tjänsteman.

Endast yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården får ta blodprov. Kroppsbesiktningen får inte orsaka den som besiktningen gäller nämnvärd olägenhet för hälsan.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av fordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras 1 kap. 1 a § 1 mom. 3 punkten och 10 kap. 195 § 1 mom. i fordonslagen (82/2021), sådana som de lyder i lag 493/2023, samt läggs till en ny 4 punkt i 1 kap. 1 a § 1 mom., sådan som den lyder i lag 493/2023, som följer:

1 a §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Denna lag ska inte tillämpas på

-
- 3) rullstolar eller andra motsvarande anordningar avsedda för personer med rörelsehinder, vars motorer har en sammanlagd kontinuerlig märkeffekt på högst 1,00 kilowatt och vars största konstruktiva hastighet är högst 15 kilometer i timmen,
- 4) andra sådana förflyttningshjälpmedel för fotgängare, vars motorer har en sammanlagd kontinuerlig märkeffekt på högst 1,00 kilowatt och vars största konstruktiva hastighet är högst 6 kilometer i timmen.
-

195 §

Avgift för trafikförseelse

En förare kan påföras en avgift för trafikförseelse på 40 euro, om han eller hon uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot skyldigheten enligt 96 § 5 mom. att medföra handlingar vid framförande av ett motordrivet fordon. En förare, ägare eller varaktig innehavare av ett fordon kan påföras en avgift för trafikförseelse på 70 euro, om denne uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot bestämmelserna om fordons eller släpfordons konstruktion, utrustning eller skick i 3 §, 7 a § 1–3 mom. eller 12 § 1 mom. En förare, ägare eller varaktig innehavare av en moped, cykel, motoriserad cykel och ett lätt elfordon kan påföras en avgift för trafikförseelse på 40 euro för en förseelse som avses i detta moment.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om flyttning av fordon

I enlighet med riksdagens beslut införs en ny 5 a § i lagen om flyttning av fordon (1508/2019) som följer:

5 a §

Flyttning av fordon som tillhör innehavare av mikromobilitetstillstånd

Har ett fordon som tillhör en innehavare av ett mikromobilitetstillstånd som avses i lagen om transportservice parkerats i strid med villkoren för mikromobilitetstillståndet eller utan ett giltigt mikromobilitetstillstånd på ett område som förvaltas av kommunen, får kommunen eller den kommunala parkeringsövervakaren utföra en närflyttning eller upplagsflyttning omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Författningsbilaga

Bilaga 3.8.
Tilläggs skyltar

H12.14 Lätt elfordon

H12.14

H27 Genomgående gångbana

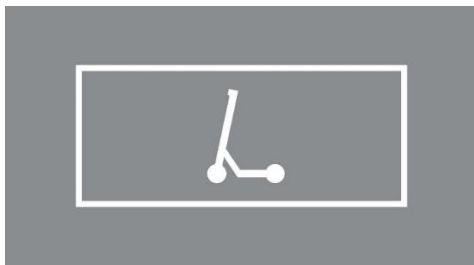
H27

Med tilläggs skylten H27 anges en genomgående gångbana. Tilläggs skylten används i kombination med märke B5 eller B6.

Författningsbilaga

Bilaga 4.3
Övriga vägmarkeringar

M20 Lätt elfordon

M20

En vit lättfordonsmarkering kan användas på en parkeringsplats som är avsedd för lätta elfordon. Parkeringsrutor kan placeras radvis eller i flera rader, varvid en kantlinje lämnas mellan rutorna. Markeringen kan användas utan vägmärke.

Helsingfors den 20

Statsminister

Förnamn Efternamn

...minister Förnamn Efternamn

Bilaga

Parallelltexter